

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Гуманітарно-педагогічний факультет
Кафедра технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва

СІЛАБУС

Навчальна дисципліна Експериментальна вишивка

Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський)

Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач	Самборська Олена Валентинівна
Профайл викладача	https://tpodm.khmnu.edu.ua/naukova-diyalnist/pedagogichna-diyalnist-samborska-olena-valentynivna/
E-mail викладача	samborskaov@khmnu.edu.ua
Контактний телефон	096-91-48-119
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khmnu.edu.ua/course/index.php?categoryid=434
Консультації	Очні: за розкладом Онлайн: за необхідністю та попередньою домовленістю

Загальна характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма навчання	Загальний обсяг		Кількість годин						Курсовий проект	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
		Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття					Самостійна робота, в т. ч. ІРС			залік	іспит
				Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття					
В	Д	4,0	120	54			54		66			+	
	З	4,0	120	12			12		108			+	

Анотація навчальної дисципліни

Дисципліна «Експериментальна вишивка» є однією із вибіркових дисциплін у межах підготовки фахівців освітнього рівня «бакалавр». Дисципліна викладається для студентів усіх форм навчання першого (бакалаврського) рівня. Дисципліна передбачає опанування технологіями вишивання на прозорому полотні, металевих поверхнях та сітках, яєчній шкарлупі, на сухому листі дерев, мікровишивки. При викладанні дисципліни використовуються активні і творчі форми проведення занять, зокрема оглядові лекції, заняття з використанням методів візуалізації навчального матеріалу тощо.

Мета і завдання дисципліни

Мета дисципліни. Формування особистості фахівця, здатного вирішувати типові й складні завдання у мистецькій та освітній галузях, використовуючи теоретичні знання і практичні уміння з експериментальної вишивки.

Завдання дисципліни. Формування практичних навичок із оздоблення творів декоративного мистецтва експериментальною вишивкою.

Очікувані результати навчання

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, має: вміло **застосовувати** понятійний апарат у практичній діяльності; **пояснювати** особливості застосування швів української народної вишивки на нетрадиційних поверхнях; **розробляти** схеми для вишивання на нетрадиційних поверхнях; **проектувати** та **виготовляти** твори декоративного мистецтва із застосуванням експериментальних видів вишивання (вишивання на прозорому полотні, металевих поверхнях та сітках, яєчній шкарлупі, на сухому листі дерев, мікрочишивка); **оформлювати** та **презентувати** власну творчу роботу.

Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

Таблиця 3 – Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

№ тижня	Тема практичного заняття	Самостійна робота студента		
		зміст	год.	Література
1-3	Практична робота (далі ПР) 1. Оздоблення прозорого полотна вишивкою	Підготовка до виконання практичної роботи. Підготовка до підсумкового тестування. Видача творчого завдання (далі ТЗ)	11	[1-8]
4-7	ПР 2. Оздоблення металевої поверхні вишивкою	Підготовка до виконання практичної роботи. Підготовка до підсумкового тестування. Робота над ТЗ	11	[1-8]
7-9	ПР 3. Оздоблення яєчної шкарлупи вишивкою нитками та намистинами	Підготовка до виконання практичної роботи. Підготовка до підсумкового тестування. Робота над ТЗ	11	[1-8]
9-11	ПР 4. Оздоблення яєчної шкарлупи вишивкою стрічками	Підготовка до виконання практичної роботи. Підготовка до підсумкового тестування. Робота над ТЗ	11	[1-8]
12-15	ПР 5. Виготовлення декоративної композиції із сухого листа, оздобленого вишивкою	Підготовка до виконання практичної роботи. Підготовка до підсумкового тестування. Робота над ТЗ	11	[1-8]
15-18	ПР 6. Виготовлення комплексу прикрас за допомогою технології мікрочишивки	Підготовка до виконання практичної роботи. Підготовка до підсумкового тестування. Захист ТЗ	11	[1-8]

Примітка. * Практичні заняття проводяться щотижня по дві та чотири години (чисельник і знаменник згідно з розкладом занять).

Орієнтовна тематика індивідуального завдання для самостійної роботи студентів

Зміст творчого завдання з дисципліни «Експериментальна вишивка» – підготовка відео майстер-класу із виготовлення художнього виробу за допомогою однієї із технологій експериментальної вишивки (на вибір студента). Етапи побудови відео майстер-класу викладено у методичних рекомендаціях до виконання практичних робіт та творчих завдань з дисципліни. Студент самостійно готує необхідні засоби для виготовлення виробу під час майстер-класу, проводить відео зйомку, монтує відео-ролик та презентує його. Відео майстер-клас повинен відповідати завданню.

Захист творчого завдання відбувається на передостанньому тижні навчального семестру.

Політика дисципліни

Організація освітнього процесу в Університеті відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Студент зобов'язаний відвідувати лекції і практичні заняття згідно із розкладом, не запізнюватися на заняття, домашні завдання виконувати якісно і відповідно до графіка.

Термін здачі практичної роботи вважається своєчасним, якщо студент здав її на наступному після виконання роботи занятті. Пропущене практичне заняття студент зобов'язаний відпрацювати в аудиторіях кафедри у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни можуть користуватись як наявним в аудиторіях кафедри комп'ютерним обладнанням, так і власними пристроями (ноутбуками, планшетами, смартфонами). Власними пристроями можна користуватися як для роботи в системі Moodle, так і для доступу до зовнішніх інформаційних ресурсів, які необхідні для виконання практичних робіт.

Практичні роботи виконуються індивідуально або групами, згідно з варіантами, що представлені у методичних вказівках до практичних робіт. Під час роботи над індивідуальними завданнями недопустимі порушення правил академічної доброчесності. У разі наявності плагіату (спроба здати практичну роботу іншого варіанту) здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати практичну роботу згідно із його варіантом. Набутті особою знання з дисципліни або її окремих розділів у неформальній освіті зараховуються відповідно до Положення про порядок перезарахування результатів навчання у ХНУ.

При виконанні індивідуального творчого завдання з дисципліни студент має дотримуватися політики доброчесності. У разі виявлення плагіату він отримує незадовільну оцінку і має виконати індивідуальне творче завдання за новою темою.

Критерії оцінювання результатів навчання

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за **чотирибальною** шкалою відповідно до Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих **позитивно** з урахуванням коефіцієнта вагомості. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт.

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком навчального процесу. Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів перед початком виконання практичної роботи; знання теоретичного матеріалу з теми; якість оформлення практичної роботи; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і вміння професійно обґрунтувати прийняті рішення; своєчасна здача практичної роботи.

При цьому використовуються методи поточного контролю: здача практичних робіт; тестовий контроль теоретичного матеріалу з теми; презентація індивідуальних творчих завдань.

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і підсумкового контрольного заходу, який проводиться тестуванням з усього матеріалу дисципліни. Студент, який набрав позитивний середньозважений бал за поточну роботу і не здав підсумковий контрольний захід (тестування), вважається невстигаючим. Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється тестуванням.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота						Самостійна, індивідуальна робота		Семестровий контроль, залік
Практичні роботи №:						Тестовий контроль:	Творче завдання	
1	2	3	4	5	6	ТК	ТЗ	За рейтингом
ВК*:						0,2	0,2	0

Умовні позначення: ВК – ваговий коефіцієнт; ТК – тестовий контроль; ТЗ – творче завдання

Розподіл вагових коефіцієнтів для складових індивідуального творчого завдання

Якість виконання		Якість презентації роботи	
Відповідність темі індивідуального творчого завдання, його структури та якість оформлення текстової частини	Повнота розкриття теми	Доповідь (презентація, зміст та якість слайдів)	Відповідь на запитання (захист)
0,1	0,4	0,1	0,4

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів заочної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота		Контрольні заходи			Семестровий контроль, залік
Практичні роботи №:		Контрольна робота		Тестовий контроль:	
1	2	Якість виконання	Оцінка за захист	ТК	За рейтингом
ВК*:		0,2	0,4	0,3	0

Умовні позначення: ВК – ваговий коефіцієнт; ТК – тестовий контроль

Оцінювання тестових завдань

Підсумковий тест для кожного студента складається з двадцяти п'яти тестових завдань, кожне з яких оцінюється одним балом. Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 25.

Тестові завдання для кожного студента випадково генеруються із загального банку питань у середовищі для навчання Moodle. Оцінювання відповідей студента здійснюється в автоматичному режимі. Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою. Сума балів пропорційна кількості правильних відповідей. Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту, представлена у нижченаведеній таблиці.

Сума балів за тестові завдання	1–13	14–16	17–22	23–25
Оцінка за 4-бальною шкалою	2	3	4	5

На тестування відводиться 30 хвилин.

Якщо студент отримав негативну оцінку, то він має перездати її в установленому порядку, але обов'язково до терміну наступного контролю.

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Вітчизняна оцінка, критерії
A	4,75–5,00	5 Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок
B	4,25–4,74	4 Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	4 Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3 Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3 Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99	2 Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2 Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

Питання для підсумкового контролю з дисципліни

1. Поняття про експериментальну вишивку.
2. Місце експериментальної вишивки у сучасному декоративному мистецтві.
3. Вітчизняний досвід застосування швів української народної вишивки на нетрадиційних поверхнях.
4. Зарубіжний досвід застосування швів української народної вишивки на нетрадиційних поверхнях.
5. Матеріали, інструменти та пристосування для експериментальної вишивки.
6. Особливості технології вишивання на нетрадиційних поверхнях.
7. Технологія вишивання на металевих поверхнях.
8. Види поверхонь, які придатні для оздоблення вишивкою.
9. Матеріали для оздоблення металевих поверхонь вишивкою.
10. Особливості виконання вишивки на металевій сітці.
11. Інструменти та пристосування для оздоблення металевих поверхонь вишивкою
12. Технологія вишивання на яєчній шкарлупі.
13. Види яєць для оздоблення вишивкою, їх характеристика.
14. Особливості оздоблення яєчної шкарлупи вишивкою нитками.
15. Особливості оздоблення яєчної шкарлупи вишивкою стрічками.
16. Особливості оздоблення яєчної шкарлупи вишивкою намистинами та бісером.
17. Матеріали для оздоблення яєчної шкарлупи вишивкою.
18. Інструменти та пристосування для вишивання на яєчній шкарлупі.
19. Технологія вишивання на сухому листі дерев.
20. Особливості підготовки листя до оздоблення вишивкою.
21. Інструменти та пристосування для вишивання на сухому листі дерев.
22. Технологія мікрочишивки.
23. Вибір матеріалів для мікрочишивки.
24. Інструменти та пристосування для мікрочишивки.
25. Особливості виготовлення прикрас за допомогою технології мікрочишивки.
26. Особливості оформлення готових творчих робіт.
27. Особливості транспортування та зберігання виготовлених творчих робіт.
28. Презентація власної творчої роботи.

Рекомендована література

Основна

1. Традиційна народна вишивка, як складова українського одягу (XX ст.): навч. посіб. для студентів ВНЗ / Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, Ін-т мистецтв ; [авт.-уклад.] А. В. Варивончик. – Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. – 107 с.

2. Українське народне вишивання: техніка, методологія, методика: навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів / К. Р. Сусак, Н. А. Стеф'юк. – Київ: Наук. світ, 2006. – 281 с.
3. Історія української вишивки: книга-альбом / Т. Кара-Васильєва. — К.: Мистецтво, 2008. — 464 с.
4. Кара-Васильєва Т. В. Історія декоративного мистецтва України. У 5- ти т.: Мистецтво XIX століття / Т.3. Кара-Васильєва. – К.: Бізнес поліграф, 2009. – 516 с.

Додаткова

1. Amy L. Frazer Empowered Embroidery / Amy L. Frazer. – Walter Foster Publishing, 2021. – 128 с.
2. Чмола І. Краса української вишивки / І. Чмола ; упорядники : Б. Чмола, О. Чмола-Мей. – Hamburg ; New York : Evenhouse Printing, LLC, 2012. – 246 с.
3. Чумарна М. Вишивання долі: символіка і техніки шитва / М. Чумарна. – Львів : Апріорі, 2009. – 88 с.
4. Федішин О. У світі вишивки та бісероплетіння / О. Федішин. – Львів : Апріорі, 2013. – 104 с.

Інформаційні ресурси

1. Модульне середовище для навчання. Режим доступу : <https://msn.khmnu.edu.ua/>.
2. Електронна бібліотека університету. Режим доступу : <http://library.khmnu.edu.ua/>.
3. Репозитарій ХНУ. Режим доступу : <http://elar.khmnu.edu.ua/jspui/?locale=uk>.